

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Dominika Petrová

Vliv práva Evropské unie na fungování soutěže
Formule 1

Bakalářská práce

Olomouc 2019

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Vliv práva Evropské unie na fungování soutěže Formule 1 vypracovala samostatně a citovala jsem všechny použité zdroje.

V Olomouci dne

.....

Dominika Petrová

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat JUDr. Ondreji Hamuřákovi, Ph. D. za odborné vedení mé bakalářské práce, za jeho věcné připomínky, vstřícnost při konzultacích a v neposlední řadě za jeho čas.

Obsah

Seznam použitých zkratk	5
Úvod	6
1 Evropská unie a sport	7
1.1 Přístup Evropské unie ke sportu	8
1.2 Názorové proudy	9
1.2.1 Subsystem jednotného trhu	10
1.2.2 Sociálně kulturní subsystem	10
1.3 Partikulární právní úprava	11
1.3.1 Vnitřní trh	11
1.3.2 Média	13
1.3.3 Životní prostředí	15
1.4 Současný stav	15
2 Zasazení problematiky F1 do uvedeného rámce	17
2.1 Formule 1 jako nadnárodní podnik	17
2.1.1 Fungování F1	18
2.1.2 Organizační struktura Formule 1	18
2.2 Obecný rozbor vzájemného střetávání a ovlivňování	19
2.3 Ekonomické dopady evropské právní úpravy	20
2.3.1 Hospodářská soutěž	21
2.3.2 Tabáková reklama	24
2.3.3 Média	25
2.4 Jiné dopady	26
2.4.1 Životní prostředí	26
2.5 Současné otázky	26
2.5.1 Diskutovaná právní úprava	27
2.5.2 Další otázky	28
Závěr	31
Seznam použitých zdrojů	33
Abstrakt	39
Abstract	39

Seznam použitých zkratk

EU	Evropská unie
FIA	Mezinárodní automobilová federace
UEFA	Unie evropských fotbalových asociací
EFTA	Evropské sdružení volného obchodu
SFEU	Smlouva o fungování Evropské unie
FOA	Formula One Administration ltd.
OHIM	Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (dnes úřad pro duševní vlastnictví)
EMAS	Systém ekologického řízení a auditu
Eurocare	European Alcohol Policy Aliance

Úvod

Téma mé bakalářské práce „Vliv práva Evropské unie na fungování soutěže Formule 1“ jsem si vybrala proto, že jsem si až donedávna nedokázala představit, že by Evropská unie a Formule 1 mohly mít něco společného. Formule 1 navenek působí jako naprostý suverén, který není podřízen nikomu a ničemu, ale to z právního hlediska není možné. Jistě, všichni máme v paměti nechvalně známý zákaz tabákové reklamy, který otrásl sportovním světem, a zvláště motoristickým sportem v základech, ale jaký vztah mezi sebou Evropská unie a Formule 1 vlastně mají? Jaký přístup má Evropská unie ke sportu jako takovému? Jak právo Evropské unie do soutěže zasahuje? Jak se změnil svět Formule 1 vlivem evropského práva? Na tyto otázky se v rámci své práce budu snažit nalézt odpověď.

Formule 1 je tématem především technicky zaměřených prací. V problematice Evropského sportovního práva je zmiňováno zejména v souvislosti s rozsáhlým vyšetřováním praktik uplatňovaných ve Formuli 1 provedeným Evropskou komisí v letech 1997–2001.¹ K tématu je spousta dostupných zdrojů – odborné články, literatura, tisková prohlášení, internetové články, ale všechny tyto zdroje se většinou zabývají jednou konkrétní otázkou, která dle mého názoru nemůže laikovi poskytnout komplexní náhled na věc.

Práce je členěna na dvě hlavní kapitoly. První se zabývá vztahem Evropské unie a sportu. Zde se zabývám otázkou, jaký postoj ke sportu Evropská unie zaujímá, jak se tento postoj vyvíjel a jakým způsobem sport upravuje. Druhá kapitola se zabývá Formulí 1 a tím, jak byla evropskou právní úpravou ovlivněna. Nejprve rozeberu samotnou Formuli 1 – jak funguje, kdo ji spravuje, čím se řídí. Poté se podívám na konkrétní případy.

Práce mapuje střety Evropské unie a Formule 1 od devadesátých let 20. století do začátku sezóny 2019.

Formule 1, stejně jako evropské právo, se neustále mění a vyvíjí. Proto si myslím, že je zajímavé tuto problematiku sledovat i do budoucna. Zvláště pokud dojde ke střetu protichůdných zájmů obou organizací.

¹ Commission Notice, 2001 O. J. C 169/03.

1 Evropská unie a sport

Sport většina z nás vnímá jako odpočinkovou aktivitu, jako příležitost k načerpání sil po náročném dni ve škole či v práci. Jeho další rozměr začneme vnímat až s televizními přenosy automobilových závodů nebo mezinárodních utkání, kde se setkáme s různými pravidly, pojmy či kluby a čím vyšší soutěž sledujeme, tím je vše složitější.

Naštěstí je sport velice dobře organizovaným médiem. Jakmile jednou pronikneme do jeho hierarchie, není těžké se v něm zorientovat. Pokud mluvíme o sportovní hierarchii, většině z nás se vybaví Evropský pyramidový model, kdy na spodku pyramidy máme místní kluby, které jsou sdruženy v regionálních federacích. Regionální federace jsou pak členem příslušné národní federace. Na vrcholu pyramidy pak nalezneme evropskou federaci, která je organizována ve stejném duchu jako národní federace. Specialitou Evropského sportovního modelu je také systém „postupu a sestupu“. Pokud je tým dobrý, má možnost v rámci hierarchie postoupit do vyšších soutěží (soutěží pořádaných federací, která je výše oproti jejich dosavadnímu postavení) a naopak, například pokud by se zapletl do nějakých pochybných praktik, může v soutěži sestoupit. Protikladem tohoto modelu je model uzavřených profesionálních soutěží, který je častý u individuálních sportů. Model je specifický tím, že se nejedná o víceúrovňovou strukturu. Vše probíhá na jedné úrovni.²

Sportovní organizace jsou zakládány jako soukromé osoby, což může působit problémy zejména na mezinárodní úrovni. Evropské či mezinárodní federace jsou jakožto osoby nejen subjektem práva, ale i normotvůrcem v oblasti, kterou spravují.³ Tyto normy nejenže upravují soutěž samotnou, ale i chování podřízených národních, regionálních či místních federací. Podíváme-li se na to z pohledu práva, máme tu sportovní organizaci, na kterou působí právní úprava země, ve které sídlí. Je-li tato země členským státem Evropské unie, dopadá na ni i unijní právo a zároveň tu máme mezinárodní federaci, která rovněž na orgán působí, a co když mezinárodní organizace sleduje jiné zájmy než Evropská unie? Jak na ně vůbec nahlížet? Je mezinárodní federace subjektem Evropského práva, nebo stojí někde mimo? K zodpovězení těchto otázek je třeba nahlédnout do vztahu Evropské unie a sportu jako takového.

² NAFZIGER, James A. R. A comparison of the European and North American models of sports organisation. *The International Sports Law Journal*, 2008, č. 3/4, s. 100–107.

³ GEERAERT, Arnout. *Limits to the Autonomy of sport: EU law* [online]. Play the Game, leden 2013 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.playthegame.org/knowledge-bank/publications/aggis-limits-to-the-autonomy-of-sport-eu-law/9023e6c1-691a-4df1-a70d-a3bc00c5b7e0>>.

1.1 Přístup Evropské unie ke sportu

Evropská unie a sport dlouhou dobu působily vedle sebe bez větších interakcí. Jejich vztah se prakticky omezoval na řešení konfliktů sportu a principů jednotného vnitřního trhu – volný pohyb osob, zboží a kapitálu.⁴ Jako příklad takového konfliktu si můžeme uvést případ Bosman.⁵

Bosman byl fotbalista, který hrál za jeden belgický klub. Když se jeho smlouva s klubem blížila ke konci, pan Bosman se rozhodl přijmout nabídku jiného klubu.⁶ Podle platných pravidel, může klub oficiálně nasadit hráče jen tehdy, pokud zajistil registraci hráče. Tuto registraci má v držení klub, za který daný hráč hraje a bude uvolněna novému klubu jen tehdy, pokud bude dosavadní klub spokojený s podmínkami, které jim nový klub nabídl, s čímž je většinou spojeno zaplacení „ceny hráče“.⁷ Klub, zájímající se o Bosmana však neměl dostatek peněz na zaplacení této ceny a jeho klub se ho rozhodl neuvolnit. Bosman se proti rozhodnutí klubu rozhodl bránit a napadl je tím, že se jedná o porušení zásad volného pohybu osob, kapitálu a zboží, konkrétně článku 39 Smlouvy o založení Evropského společenství (článek 48 SFEU). Se svými námitkami uspěl a systém pro přestup hráčů byl změněn.⁸

Další zajímavou otázkou nastolenou případem Bosman je otázka diskriminace na základě národnosti. Konkrétně šlo o limitovaný počet cizinců v národních týmech. Zde se Evropský soudní dvůr rozhodl udělat výjimku z působnosti článku 81 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (článek 101 SFEU). Uvedený článek říká, že je zakázáno podnikat kroky, jejichž výsledkem by bylo vyloučení, omezení, nebo narušení hospodářské soutěže a zneužívání dominantního postavení na trhu.⁹ Mluvíme tedy o ekonomické aktivitě a ekonomickém zájmu takto podnikajících osob. Dané pravidlo však nesledovalo ekonomický zájem, ale zájem čistě sportovní. Za národní tým by měli hrát občané dané země. Pravidlo navíc nestanovuje žádné jiné další omezení ze strany toho, kdo může být národním hráčem např. povinnost hrát za místní klub.¹⁰

⁴ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 1–6 s.

⁵ C-415/93 *Union royale belge des sociétés de football association a další v. Bosman a další*, ECLI:EU:C:1995:463.

⁶ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 222–242 s.

⁷ WEATHERILL, Stephen. Fair Play Please: Recent Developments in the Application of EC Law to Sport. *Common Market Law Review*, 2003, roč. 40, č. 1, s. 65.

⁸ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 222–242 s.

⁹ Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie čl. 101 a 102, 2012 O. J. C 326/13.

¹⁰ C-415/93 *Union royale belge des sociétés de football association a další v. Bosman a další*, ECLI:EU:C:1995:463.

Podobný postoj Evropský soudní dvůr zaujal i v případě Walrave.¹¹ Pravidlo Mezinárodní cyklistické unie (Unie Cycliste Internationale, UCI) požadovalo, aby závodníkův vodič ve Světovém cyklistickém šampionátu za motocyklisty byl stejné národnosti jako závodník. Evropský soudní dvůr uznal, že je v souladu s Evropským právem vybírat atlety do národních soutěží dle národnosti.

Na základě případů Bosman a Walrave by se mohlo zdát, že otázky národnosti jako takové vylučují působnost článku 81 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (článek 101 SFEU), ale není tomu tak. Soud právě v případě Walrave řekl, že s ohledem na již platný rozsudek Van Binsbergen¹², nelze, pokud jde o poskytování služeb a poskytovatel je příslušníkem členského státu, poskytovateli klást překážky nebo omezení na základě jeho příslušnosti.¹³ Neslučitelnost pravidel z důvodu národnosti s politikou volného pohybu pracovníků byla shledána i v případě Donà v Mantero.¹⁴

Výjimky z působnosti článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství (článku 101 SFEU) byly učiněny i v dalších případech. V případě Lehtonen¹⁵ soud povolil existenci mezních termínů pro přestup hráčů v týmových sportech během sezóny. V případě Bernard¹⁶ soud označil za přijatelné, požadovat kompenzaci nákladů vynaložených na odbornou přípravu mladého hráče a v případě Deliège¹⁷ byla uznána dokonce i potřeba limitovat počet účastníků soutěže.

1.2 Názorové proudy

Co je to sport? Je to ekonomická aktivita, tak jak ji chápe Smlouva o založení Evropského společenství (později Smlouva o fungování Evropské unie)? Nebo snad symbol kulturních a společenských hodnot?¹⁸

Můžeme říci, že Evropské sportovní právo je výsledkem klasického pojetí jednotného vnitřního trhu, které zohledňuje sociální a kulturní prvky tohoto odvětví. Do jaké míry by měly být tyto sociální a kulturní prvky odvětví brány v potaz, je předmětem debat. Sportovní právo

¹¹ C-36/74 *Walrave a Koch v. Association Union Cycliste Internationale a další*, ECLI:EU:C:1974:140.

¹² C-33/74 *Van Binsbergen v. Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid* ECLI:EU:C: 1974:131.

¹³ C-36/74 *Walrave a Koch v. Association Union Cycliste Internationale a další*, ECLI:EU:C:1974:140.

¹⁴ C-13/76 *Dona v. Mantero*, ECLI:EU:1976:115.

¹⁵ C-176/96 *Lehtonen a Castors Braine*, ECLI:EU:C:2000:201.

¹⁶ C-325/08 *Olympique Lyonnais*, ECLI:EU:C:2010:143.

¹⁷ C-51/96 *Deliège*, ECLI:EU:C:2000:199.

¹⁸ KEALY, Eoin. It's Just Not Cricket: Eu Competition Law and Its Application to Sporting Rules. *King's Student Law Review*, 2010, roč. 2, č. 1, s. 88–101.

tedy v zásadě rozeznává dva názorové proudy tzv. subsystém jednotného trhu a sociálně kulturní subsystém.¹⁹

1.2.1 Subsystém jednotného trhu

Subsystém jednotného trhu sociální aspekty sportu neuznává. Jeho hlavním cílem je ochrana čtyř základních svobod Evropské unie (volný pohyb zboží, osob, kapitálu a služeb). Příznivci této názorové teorie považují sport za součást Evropského práva pouze tehdy, je-li praktikován jako ekonomická aktivita. Jako příklad ekonomických aktivit v oblasti sportu si můžeme uvést prodej hráčů mezi sportovními kluby či prodej vysílacích práv. Důležitým nástrojem v úpravě nebo vůbec uchopení problematiky sportu je skrze právní regulaci daného odvětví, kdy bude zajištěn soulad sportovních pravidel s evropským právem.²⁰

Primárními aktéry tohoto subsystému jsou Ředitelství pro politiku hospodářské soutěže a Evropský soudní dvůr.²¹

1.2.2 Sociálně kulturní subsystém

Sociálně kulturní subsystém můžeme dále dělit na maximalisty, umírněné a minimalisty podle toho, jaký přístup mají k integraci sportu do unijního práva. Pro příznivce této názorové teorie má sport význam zejména jako sociální a kulturní aktivita, která má svá specifika.²²

Pro minimalisty je tato činnost natolik specifická, že jsou razantně proti začlenění sportu do Smluv. Jsou pro co nejmenší zásah Evropské unie do této oblasti, avšak podporují její využití pro dosažení svých cílů. Mezi jejich podporovatele patří příznivci Skupiny křesťanské demokracie.²³

V čem vlastně spočívá specifická sportu? V jeho nepředvídatelnosti. Má-li být sport pro diváky atraktivní, je žádoucí, aby předem nebylo patrné, kdo v klání zvítězí. Musí být otevřený a přístupný, a to jak pro diváky, tak i pro soutěžící. To znamená, že jeho ekonomická náročnost (náklady na pořízení sportovního vybavení, kurzovné, startovné, lístky na zápas) by neměla převýšit jeho sociální a kulturní význam pro společnost (navazování nových vztahů, zábava, pozitivní vliv pro zdraví). Této rovnováhy by mělo být dosaženo právě nadnárodní úpravou, která by byla i kontrolním tělesem pro aktivitu sportovních federací.²⁴

¹⁹ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 2-5.

²⁰ Tamtéž 2, 66 s.

²¹ Tamtéž, 66, 69 s.

²² Tamtéž, 2-3, 66 s.

²³ Tamtéž.

²⁴ SIEKMANN, Robert. The Specificity of Sport: Sporting exceptions in EU Law. *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta Splitu*. 2012, s. 714-715.

Umírnění, střed mezi minimalisty a maximalisty, vnímají sport jako autonomní oblast, kam by Evropská unie neměla zasahovat. Sportovní záležitosti by měly řešit pouze orgány jednotlivých sportovních odvětví, a ještě lépe ty, které mají významné ekonomické postavení jako například Mezinárodní automobilová federace (FIA) či Unie evropských fotbalových asociací (UEFA). I tato skupina podporuje začlenění sportu do smluv, avšak pouze za účelem jeho ochrany před další právní úpravou.²⁵

Maximalisté jsou silnými příznivci evropské integrace. Usilují o začlenění sportu do Smluv za účelem jeho ochrany a vytvoření společné politiky (s legálně upravenou rozpočtovou základnou). Maximalisté mají v Evropském parlamentu silné příznivce např. ze Strany evropských socialistů. Tento proud je také podporován ze strany některých vlád členských států. Důraz je přitom kladen na významnou společenskou roli sportu (vzdělání, zdraví, odstranění sociálního vyloučení). Sportovní organizace a federace se přiklánějí k tomuto proudu, protože jeho koncepce rozpočtové základny umožňuje rovnoměrné financování sportu a zároveň dosažením společné politiky v této oblasti dojde k zpřehlednění právní úpravy. Zajímavý je názor, že právě pro svou významnou roli v životech občanů by sportovní vysílání mělo být lehce dostupné veřejnosti.²⁶

1.3 Partikulární právní úprava

Sport má mnoho podob. Máme sporty vodní, sálové, míčové a stejně rozmanitá je i právní úprava, která se ho dotýká. Zatím jsme se okrajově dotkli článků 48 a 101 Smlouvy o fungování evropské unie. Nyní je čas se na některé z těchto oblastí podívat podrobněji.

1.3.1 Vnitřní trh

V rozsudku *Bosman*²⁷, řekl Evropský soudní dvůr zajímavou věc, a to, že nelze požadavek národnosti v národních týmech vnímat v rozsahu článku 81 odstavec 1 Smlouvy o založení Evropského společenství (článek 101 SFEU), protože dané pravidlo nesleduje ekonomický zájem, ale zájem čistě sportovní. Některá pravidla se tedy rázem ocitla z dosahu Evropského práva, nebo zde alespoň existovaly snahy mezinárodních federací taková pravidla vytvořit.

Roku 1997 byla podepsána tzv. Amsterodamská smlouva. Amsterodamská smlouva pozměnila Smlouvu o Evropské unii a Smlouvy o založení Evropského společenství. K této Smlouvě je také připojena deklarace o sportu. Deklarace zdůrazňuje sociální význam sportu,

²⁵ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 67.

²⁶ Tamtéž.

²⁷ C-415/93 *Union royale belge des sociétés de football association a další v. Bosman a další*, ECLI:EU:C:1995:463.

zejména jeho vliv na zdravý vývoj jedince a spojování lidí. Instituce EU jsou nabádány, aby naslouchaly sportovním sdružením při řešení otázek týkajících se sportu. Deklarace nemá žádnou právní sílu, lze ji tedy chápat jako obecné politické prohlášení vztahu Evropské unie ke sportu.²⁸

V roce 1998 zveřejnila Evropská komise pracovní dokument nazvaný „Vývoj a vyhlídky na činnost Společenství v oblasti sportu“. Tento dokument se nese v podobném duchu jako deklarace připojená k Amsterodamské smlouvě. Zdůrazňuje především vzdělávací, zdravotní, sociální, kulturní a rekreační funkce sportu. Jeho význam pro společnost je především v hodnotách spojených s fair play, solidaritou, spravedlivou soutěží a týmovým duchem.²⁹

O rok později, v prosinci 1999, přijala Komise Evropských společenství tzv. Helsinskou zprávu³⁰. V této zprávě adresované Evropské radě Komise naléhá na zajištění souladu iniciativ vnitrostátních orgánů nebo sportovních organizací s komunitárním právem v reakci na snahu sportovních organizací vyhnout se posuzování sportu v kontextu Smluv.

Problematika „čistě sportovních pravidel“ byla definitivně smetena ze stolu v roce 2007 Bílou knihou o sportu. Knihu můžeme považovat za první komplexní strategickou iniciativu Evropské unie ve sportu.³¹ Evropský soudní dvůr v doprovodném dokumentu k Bílé knize o sportu³² potvrdil, že neuznává vynětí „čistě sportovních pravidel“ z působnosti předpisů hospodářské soutěže. Zároveň řekl, že všechna pravidla týkající se profesionálních sportovců, týmů, nebo klubů a sportovní činnosti jako takové podléhají jako hospodářská činnost článkům 101 a 102 SFEU. Zvláštnosti sportu nebudou mít přímý vliv na působnost Smluv na sportovní pravidla, ale budou brány v potaz. Výjimkou jsou pouze „triviální“ pravidla jako jsou rozměry hracího pole nebo délka hry.

V návaznosti na Helsinskou zprávu³³ je třeba zdůraznit, že Bílá kniha o sportu poskytuje v této oblasti daleko větší právní jistotu. Knihu můžeme také vnímat jako dokument, který připravil prostor možné budoucí smlouvě o sportu.³⁴

²⁸ SIEKMANN, Robert. The Specificity of Sport: Sporting exceptions in EU Law. *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta Splitu*. 2012, s. 699–700.

²⁹ Tamtéž, 703 s.

³⁰ The Helsinki report on sport. Report from the Commission to the European Council with a view to safeguarding current sport structures and maintaining the social function of sport within the Community Framework. COM (99) 644 final, 10 December 1999.

³¹ SIEKMANN, Robert. The Specificity of Sport: Sporting exceptions in EU Law. *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta Splitu*. 2012, s. 704.

³² Commission Staff Working Document – The EU and sport: Background and context – Accompanying document to the White Paper on Sport, SEC (2007) 935 (July 2007).

³³ The Helsinki report on sport. Report from the Commission to the European Council with a view to safeguarding current sport structures and maintaining the social function of sport within the Community Framework. COM (99) 644 final, 10 December 1999.

³⁴ SIEKMANN, Robert. The Specificity of Sport: Sporting exceptions in EU Law. *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta Splitu*. 2012, s. 706.

Od prosince 2009, kdy vstoupila v platnost Lisabonská smlouva má dle článku 6 SFEU, bývalé Smlouvy o založení Evropského společenství, Unie pravomoc provádět podpůrnou činnost, koordinaci nebo doplnění opatření členských států v oblasti sportu a nejenom v něm. Před 1. prosincem 2009 mohla Evropská unie do sportu zasahovat pouze prostřednictvím všeobecných pravidel platných pro všechny občany nebo pracovníky na území Evropské unie, po něm získala mnohem větší pole působnosti.³⁵

1.3.2 Média

Pokud mluvíme o sportu, je těžké z něj vyloučit oblast mediálního práva. Dalo by se i říct, že média jsou pro sport životně důležitá. Pro spoustu sportů tvoří příjmy z televizních, internetových či rozhlasových přenosů nebo prodeje reklamních předmětů podstatnou část jejich příjmů.³⁶

Právo EU tuto oblast upravuje Směrnicí o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících.³⁷ Tato směrnice nahradila dosavadní úmluvy a směrnice s cílem sjednotit a zpřehlednit dosud přijatou právní úpravu. Do přijetí této směrnice, bylo na členských státech, jaké formy a účinky bude na jejich území právo duševního vlastnictví mít, což zapříčiňovalo konflikty v oblastech jednotného trhu a hospodářské soutěže.

Největším problémem, kterým se směrnice zabývá, je problematika délky ochrany díla. Dosavadní evropská úprava stanovovala délku ochrany na 50 let. Některé členské státy ve své právní úpravě však zakotvovaly delší dobu, a to třeba i s ohledem na jejich politický vývoj. Další nejasností bylo, od kdy je dílo vlastně chráněno. V rámci harmonizace byla doba prodloužena na 70 let od smrti autora, nebo na 70 let poté, co byla sdělena veřejnosti a u práv souvisejících 50 let po události, od které lhůta běží. Z tohoto pravidla byla vyňata práva týkající se fotografií, zde je stále rozhodujícím prvkem vnitrostátní právní úprava.³⁸

Duševní vlastnictví upravuje i Smlouva o fungování Evropské unie³⁹, a to konkrétně v článcích 56 a 57, kde díla řadí do oblasti služeb. Zde je důležité, že poskytovatel služeb se sídlem v jednom z členských států Unie nemůže omezit poskytování těchto služeb pro příjemce v ostatních členských zemích.

Autorská práva však nelze vztáhnout na nahrávání sportovních událostí. Výsledná nahrávka totiž není dílo, ale reprodukce reality. Je tedy naprosto bez ochrany. Určitou formu

³⁵ GÁBRIŠ, Tomáš. The Specificity of Sports in the International and EU Law. *Annals Constantin Brancusi University Targu Jiu Jurisdical Science series*, 2010, č. 2, s. 184.

³⁶ MANNIX, Rob. Morgan Stanley Answers Formula One Critics. *International Financial Law Review*, 1999, roč. 18, č. 8, s. 12–14.

³⁷ Směrnice 2006/116/ES Evropského Parlamentu a Rady o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, 2006, O. J. L 372/12.

³⁸ Tamtéž, par. 1–12.

³⁹ Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2012 O. J. C 326/13.

ochrany však požívá pořadatel sportovní akce. Jako majitel místa, kde se má akce pořádat má právo kontrolovat přístup na tento pozemek v souladu se zásadami soukromého práva. Zároveň má právo povolit televizním stanicím nahrávání či přenos akce. Organizátoři jsou také poživateli ochranných práv v rámci úpravy hospodářské soutěže. Pokud by vysíláním sportovní akce naživo mělo dojít ke snížení počtu potenciálních diváků účastnících se akce v místě konání, tedy vysílání akce působilo organizátorovi újmu, má právo na kompenzaci těchto škod. Sportovními organizátory mohou být buď příslušná národní federace, nebo soukromé osoby.⁴⁰

Sport jako takový z ochrany duševního vlastnictví příliš netěží. Sportovní výkon není dílem a ochrana pořadatelů je založena spíše na soukromém právu. Jinak je tomu však v případě reklamních předmětů, registrovaných značek a průmyslových vzorů, kterým se věnuje Úřad pro duševní vlastnictví (OHIM).

Nahrávka sportovní události je sice bez ochrany, její vysílání však nikoliv. Jak jsem již zmínila, je věcí pořadatele, komu umožní událost nahrávat. Důvodem zvláštní ochrany vysílacích práv je rostoucí význam svobody informací, názorové rozmanitosti a plurality médií.⁴¹

S tím souvisí i povinnost majitele výlučných vysílacích práv, zakoupených od organizátora, umožnit jakémukoliv subjektu získat informace o události za účelem vytvoření krátké reportáže či publikování zpráv o události.⁴²

Dle Směrnice o audiovizuálních mediálních službách⁴³ do takových služeb řadíme nejen tuzemské televizní vysílání, ale i přeshraniční a šíření informací pomocí komunikačních technologií. Zajímavostí je, že směrnice považuje za důležitou zásadu země původu, která je podstatná pro zajištění volného toku informací a audiovizuálních pořadů na vnitřním trhu. Členský stát, který je považován za stát původu poskytovatele audiovizuálních služeb má pak povinnost zajistit, aby vysílání bylo v souladu s touto směrnicí a to proto, aby přijímací stát nemusel tuto kontrolu provádět sám.

Vzhledem k sociální a kulturní roli sportu je logické preferování prodeje vysílacích práv veřejnoprávním televizím, ke kterým není omezen přístup. Prodej práv satelitním a kabelovým televizím však není nijak omezen. Soukromé televize jsou schopné organizátorům poskytnout lepší nabídku oproti veřejnoprávním televizím, tudíž se nelze divit čím dál tím častější migraci sportovních akcí z veřejnoprávních televizí na soukromé, ale pokud by to v budoucnu znamenalo

⁴⁰ SCHEUER, Alexander, STROTHMANN, Peter. Sport as Reflected in European Media Law. *Media Law & Policy*, 2004, roč. 14, č. 1, s. 11–13.

⁴¹ Směrnice 2010/13/EU Evropského Parlamentu a Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb, 2010, O.J. L 95/1.

⁴² SCHEUER, Alexander, STROTHMANN, Peter. Sport as Reflected in European Media Law. *Media Law & Policy*, 2004, roč. 14, č. 1, s. 18.

⁴³ Směrnice 2010/13/EU Evropského Parlamentu a Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb, 2010, O. J. L 95/1.

významnou hrozbu pro přístup veřejnosti k televizním událostem, je Evropská unie odhodlána zakročit.⁴⁴

V červenci 2003 přijala Evropská komise rozhodnutí ve věci prodeje společných obchodních práv Ligy mistrů UEFA v reakci na porušení článku 81 Smlouvy o založení Evropského společenství (čl. 101 SFEU), kde určila, že vysílací práva musí být prodávána v několika balíčcích, a to transparentním a nediskriminačním způsobem.⁴⁵ Zakoupení balíčků je možné pouze odděleně. Určitý prostor, nezávisle na centrálním marketingovém procesu, může být ponechán klubům, aby jej využili dle své libosti. Sportovec nemá nárok na žádné tantiémy plynoucí z jeho sportovního výkonu, ale může jej využít například pro reklamu. I práva určená pro šíření pomocí internetu a mobilních aplikací mohou být rozdělena do balíčků.⁴⁶

1.3.3 Životní prostředí

V roce 1988 vstoupila v platnost směrnice 58/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí. Tato směrnice apeluje, aby byl brán v potaz, i dopad sportovních akcí na životní prostředí, což se týká nejen jejich pořádání, ale i konstrukce závodních tratí a testovacích okruhů.⁴⁷ Pokud by organizace jednala na základě směrnice, zvýšila by tím nejen svou důvěryhodnost v záležitostech životního prostředí, ale získala by také hospodářské výhody plynoucí z racionalizovanějšího využívání přírodních zdrojů. Významná sportovní klání mohou šířit nejen sportovní hodnoty, ale i sociální a environmentální.⁴⁸

1.4 Současný stav

V současné době je na sportovní právo nahlíženo jako na rovnocenné odvětví evropského práva. Jednou ročně Evropská komise spolu s Generálním ředitelstvím pro vzdělávání, mládež, sport a kulturu pořádají Sportovní fórum, kde se setkávají se sportovními organizacemi. Cílem této akce je zhodnotit jednání Evropské unie v oblasti sportu a prodiskutovat současné i budoucí aktivity ve sportu. Předmětem tohoto summitu jsou například

⁴⁴ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 10 s.

⁴⁵ Commission decision No. 2003/778/EC (Joint selling of the commercial rights of the UEFA Champions League), 2003 O.J. L 291/25.

⁴⁶ SCHEUER, Alexander, STROTHMANN, Peter. Sport as Reflected in European Media Law. *Media Law & Policy*, 2004, roč. 14, č. 1, s. 24.

⁴⁷ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 64 s.

⁴⁸ Commission Staff Working Document accompanying document, The EU and Sport: Background and Context, SEC (2007) 935 (July 2007).

mezinárodní vztahy, Olympijské hry, diskriminace ve sportu, či vliv sportu na životní prostředí.⁴⁹
Letošní Sportovní fórum se konalo 8 a 9. dubna v Bukurešti v Rumunsku.

⁴⁹*EU Sport Forum 2018* [online]. Sport, 2018 [cit. 4. března 2019]. Dostupné na <https://ec.europa.eu/sport/forum_en>.

2 Zasazení problematiky F1 do uvedeného rámce

Formule 1 je často označována jako královna motorsportu. Jedná se o automobilový šampionát v kategorii monopostů tzv. formulí. Závody mají dlouhou historii a ročně přitahují miliony diváků. Vítězem Formule 1 se stane jezdec s největším počtem bodů na konci sezóny. Kromě titulu Mistr světa je také možné získat Pohár konstruktérů.⁵⁰

Šampionát Formule 1 je tvořen jednotlivými Grand Prix. Už od třicátých let je zvykem, že za Grand Prix, tedy Velkou cenu mistrovství lze považovat jen závod mimořádného významu, a proto by měl být v každém státě pořádán pouze jeden takový závod, který ponese jméno pořádajícího státu.⁵¹ Formule 1 za svou existenci zažila nespočet Velkých cen v mnoha zemích a do seriálu jsou stále zařazovány nové. V žádné ze sezón však nesmí chybět evropské okruhy. Vždyť konec konců i Mezinárodní automobilová federace (FIA), která závody pořádá, má sídlo v Evropě, stejně jako mnoho týmů, které se závodů účastní. Valná většina těchto zemí jsou zároveň i členskými státy Evropské unie.

Formule 1 se řídí vlastními pravidly a pravidly, která jsou všeobecně platná pro motorsport. To samo o sobě však nestačí. Formule 1 je šampionát, který se jezdí po celém světě, a to by nemohlo být možné, pokud by se Formule 1 nepřizpůsobila požadavkům těchto jednotlivých zemí. Je tedy logické, že její fungování musí být i v souladu s evropským právem. Ať už jako rezident jednoho z členských států (sídlá týmů, okruhy) nebo jako hostující závod.

2.1 Formule 1 jako nadnárodní podnik

Šampionát pořádá Mezinárodní automobilová federace (FIA) a zdaleka není pod její taktovkou jediný. FIA je řídicím orgánem motoristického sportu na celém světě. K roku 2010 patřilo mezi její členy dvě stě třináct motoristických klubů z celkem sto dvaceti pěti zemí. Organizace sídlí na Place de la Concorde v Paříži.⁵²

Jedním z jejích orgánů je Světová rada, která je tvořena dvaceti šesti služebně staršími členy včetně prezidenta FIA. Členy rady vybírá Valná hromada, která je nejvyšším orgánem FIA. Světová rada rozhoduje o pravidlech a předpisech, kterými se motoristický sport řídí a navrhuje stále dokonalejší bezpečnostní standardy. Schází se třikrát až čtyřikrát do roka, ale konají se i mimořádné generální schůze v případě závažného porušení pravidel, sporů, nebo k řešení dalších důležitých problémů.⁵³ Prezident FIA působí jako hlas instituce a účastní se všech

⁵⁰ JONES, Bruce. *Formule 1: nejnovější průvodce zavedením o velké ceny*. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. 1–15 s.

⁵¹ ČÍŽEK, Zdeněk. *Královská formule*. Praha: Nakladatelství dopravy a spojů, 1990. 24 s.

⁵² HAY-NICHOLLS, Adam. *Formule 1: úplný obrazový průvodce*. Praha: Mladá fronta, 2010. 18 s.

⁵³ Tamtéž.

veřejných akcí. Provádí výkonná rozhodnutí jménem organizace zastoupenou orgány FIA a Valnou hromadou. Současným prezidentem FIA je již od roku 2009 Jean Todt.⁵⁴

2.1.1 Fungování F1

Fungování Formule 1 bychom si mohli rozdělit do čtyř sfér. První, sportovní část, zahrnuje pořádání jednotlivých víkendů vyhrazených závodům či přidělování bodů.⁵⁵

Druhá sféra, technická, zahrnuje kromě konstrukčních předpisů automobilů a motorů také oblast bezpečnosti. Vedoucím technického oddělení je ředitel závodu. V současné době je ředitelem závodu Michael Masi. Ředitelství závodu je zodpovědné za bezpečný průběh akce a dodržování pravidel.⁵⁶

Třetí sférou je sféra organizační, ta představuje otázky spojené s určením, jaké závody se pojedou a kdy, jaké stáje budou mít právo účasti či jak se týmy dostanou do mimoevropských dějišť. Čtvrtou a poslední sférou je komerční oblast. Ta se zabývá zejména finančními hledisky sportu jako například financováním sportu, úhradou od televizních společností, problematikou cestovních fondů atd.⁵⁷

Základy fungování Formule 1 byly stanoveny takzvanou Concordskou dohodou, speciální důvěrnou smlouvou, která obsahuje i podrobnosti o odměně za umístění a jejím přerozdělení.⁵⁸

2.1.2 Organizační struktura Formule 1

V čele organizační struktury je holdingová společnost Topcos. Holding tvoří investoři, mezi které patří například JP Morgan, Lehman Brothers, kapitál CVC, Bernie Ecclestone či Bambino Holdings. Další organizační složkou jsou společnosti Prema, které jsou prostředníky společnosti CVC. Ti jsou aktivem původní Formula One Group a Allsportu (Beta Prema je 100 % vlastníkem společnosti). Každá ze společností má svou funkci. Allsport Management se sídlem ve Švýcarsku má na starosti společné vybavení pohostinství a paddocku. Využívá inzerci z okruhů a sponzoring závodů prostřednictvím řídicí pobočky Allsop Parker & Marsh se sídlem v Irsku. Allsop Parker & Marsh má na starosti nejen inzerci na okruzích, ale i práva na sponzorování závodů pod licencí Formula One Administration (FOA). FOA, sídlící ve Velké Británii je vlastníkem komerčních práv a příjemcem značné části příjmů Formula One Group. Mezi další vlastníky komerčních práv patří firma Formula One Management. Firma APM Sport, se sídlem v Irsku, podepisuje smlouvy s okruhy, které mu předávají jejich inzerci, titulární

⁵⁴ FIA. *Presidency*. [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 2018 [cit. 26. března 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/presidency>>.

⁵⁵ PAVELKA, Robert. *Historie Formule 1: triumfy a tragédie*. Praha: Egmont ČR, 2004. 224 s.

⁵⁶ HAY-NICHOLLS, Adam. *Formule 1: úplný obrazový průvodce*. Praha: Mladá fronta, 2010. 19 s.

⁵⁷ PAVELKA, Robert. *Historie Formule 1: triumfy a tragédie*. Praha: Egmont ČR, 2004. 224 s.

⁵⁸ JONES, Bruce. *Formule 1: nejnovější průvodce závoděním o velké ceny*. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. 224–225 s.

sponzorství, pohostinství, prodej a výstavy, oficiální program a práva obchodovat během závodu. Formula One Asset Management, situovaná ve Velké Británii je držitelem práv Formule 1 na 100 let s platností od roku 2011. Formula One Licensing B. V., z Nizozemska, je divizí duševního vlastnictví Formula One Group a vlastníkem registrace obchodní značky Formula One Group. Mirren Holdings je vlastníkem domény formula1.com, která je oficiální webovou stránkou šampionátu. Společnost Mirren Holdings sídlí na Bahamách.⁵⁹

2.2 Obecný rozbor vzájemného střetávání a ovlivňování

Sezónu 2018 tvořilo dvacet jedna Grand Prix a z toho osm z nich se jelo na území členských států Evropské unie.⁶⁰ Každý z členských států je zodpovědný za implementaci práva Evropské unie do svého právního systému, což může ovlivnit sportovní akce odehrávající se na těchto územích.⁶¹

Ze vztahu Evropské unie a sportu vyplývá, že sport je předmětem Evropského práva pouze tehdy, jde-li o ekonomickou aktivitu. Evropská komise jakožto správce práva v oblasti hospodářské soutěže má právo zahájit vyšetřování praktik, které by mohly být v rozporu s politikou hospodářské soutěže, a to bez ohledu na to, jak se o porušení dozví (tisk, televize, stížnosti závodníků atd.). V jiných oblastech může Komise vyšetřování zahájit pouze tehdy, lze-li jednat, jehož důsledkem je porušování práva přičíst státu. Stížnost proti členskému státu by bylo možné podat pouze tehdy, pokud by sporná pravidla přijal do svého právního řádu. Ani napadnutí sportovní organizace není jednoduché, jelikož jde většinou o soukromé osoby. Aby taková osoba byla napadnutelná, musí jednat jako veřejný orgán. Proto je nezbytné určit, do jaké míry se členské státy podílejí na organizaci profesionální sportovní aktivity.⁶²

Sportovní asociaci či federaci můžeme považovat za veřejný orgán, pokud ukládá povinnosti jednotlivcům, což na ně může mít nějaký dopad a je zde kritérium veřejného statku (globální sportovní akce jsou takovým kritériem). FIA jako organizace odpovědná za motorsport a výlučný organizátor Formule 1 je tedy v podstatě veřejný orgán a její jednání je napadnutelné ze strany Evropské komise i mimo sféru hospodářské soutěže.⁶³

Ve většině případů je však Evropská unie vtažena do jednání o sportovních pravidlech skrze národní soud, který podá žádost o rozhodnutí v předběžné otázce k Evropskému

⁵⁹ KRŽÍŽ, Petr. *Serial: Finanční oblédnutí za F1 – V. díl* [online]. Formule.cz, 17. prosince 2008 [cit. 13. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.formule.cz/clanek/12981-serial-financni-ohljednuti-za-f1-v-dil>>.

⁶⁰ *Kalendář F1 2018* [online]. F1sport.cz, 1. prosince 2017 [cit. 13. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/kalendar-f1-2018>>.

⁶¹ GEERAERT, Arnout. *Limits to the Autonomy of sport: EU law* [online]. Play the Game, leden 2013 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.playthegame.org/knowledge-bank/publications/aggis-limits-to-the-autonomy-of-sport-eu-law/9023e6c1-691a-4df1-a70d-a3bc00c5b7e0>>.

⁶² Tamtéž.

⁶³ VON BOGDANDY, Armin a kol. *The Exercise of Public Authority by International Institutions*. Springer, 2010. s 44.

soudnímu dvoru. Evropský soudní dvůr může rozhodnout jen o pravidlech, která mu byla v rámci předběžné otázky předložena.⁶⁴

FIA za účelem sjednocení pravidel všech forem motoristických sportů vytvořila Mezinárodní sportovní řád. Ten obsahuje základní definice a zásady motorsportu, pravidla pro organizátory závodů, jezdce, rozhodčí, ale také například i pravidla národních závodních federací. Z Mezinárodního sportovního řádu plyne, že každá osoba nebo skupina osob, která se účastní nebo organizuje soutěž pod hlavičkou FIA se musí seznámit se statuty a předpisy FIA stejně jako s vnitrostátními předpisy. Pokud by tak neučinila, a jednala v rozporu s těmito předpisy, vystavuje se ztrátě licence. FIA je zde zastoupena tzv. národní sportovní autoritou, což je národní klub, asociace nebo federace, která splňuje podmínky FIA, takže i sama autorita je vázána tímto řádem. FIA uznává pouze jednu sportovní autoritu na daném území. Tato autorita je pak oprávněna vynutit dodržování kodexu a řídit motoristický sport v zemi (se souhlasem FIA může svou moc delegovat i na jiné federace a asociace). Autorita má rovněž právo navrhnout vlastní národní soutěžní pravidla, která musí být FIA k dispozici.⁶⁵ Dle platných pravidel Formule 1 pro rok 2018 je nutné, aby každá „událost“, která si přeje být zařazena do kalendáře Formule 1 pro danou sezónu, musí případné zvláštní vnitrostátní předpisy přiložit k této původní žádosti.⁶⁶

FIA je dle Mezinárodního sportovního řádu jediná, která je oprávněna provádět a prosazovat předpisy založené na základních zásadách bezpečnosti a sportovní spravedlnosti, je oprávněna soutěže kontrolovat a pořádat Mezinárodní mistrovství FIA. Mimo jiné FIA funguje jako konečný mezinárodní odvolací soud pro řešení sporů vyplývajících z porušení těchto pravidel.⁶⁷

2.3 Ekonomické dopady evropské právní úpravy

Jak již víme, pokud je ve sportu vykonávána ekonomická aktivita, je nutno jej posuzovat v rámci Smlouvy o fungování Evropské unie, konkrétně podle článků 101 a 102.⁶⁸

Článek 101 SFEU říká, že je zakázáno uzavírat jakékoliv dohody mezi podniky a jednat ve vzájemné shodě, tak aby takovým chováním došlo k vyloučení, omezení či narušení hospodářské soutěže. Článek 102 SFEU dále stanoví, že je zakázané, aby jeden či více podniků zneužívaly

⁶⁴ GEERAERT, Arnout. *Limits to the Autonomy of sport: EU law* [online]. Play the Game, leden 2013 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.playthegame.org/knowledge-bank/publications/aggis-limits-to-the-autonomy-of-sport-eu-law/9023e6c1-691a-4df1-a70d-a3bc00c5b7e0>>.

⁶⁵ FIA. *International sporting code and appendices* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 15. prosince 2017 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/123>>.

⁶⁶ FIA. *FIA Formula One World Championship* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 17. července 2018 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/110>>.

⁶⁷ FIA. *International sporting code and appendices* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 15. prosince 2017 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/123>>.

⁶⁸ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 67.

dominantního postavení na vnitřním trhu nebo jeho části.⁶⁹ K takovému zneužití může dojít v zásadě dvojím způsobem, a to jednáním vylučovacím a jednáním vykořisťovacím. Jednáním vylučovacím je takové chování, kdy podnik zneužívající dominantního postavení na trhu, vytlačuje z trhu své konkurenty či vytváří takové překážky, které jejich fungování na trhu podstatně ztěžují. Jednáním vykořisťovacím rozumíme takové chování, kdy podnik zneužívající dominantního postavení těží z nepřiměřených výhod způsobených závislostí jiných podniků či spotřebitelů na takovém podniku.⁷⁰

Kromě vlivů článků 101 a 102 SFEU se v této kapitole podíváme i na vliv partikulární právní úpravy dopadající na ekonomické aktivity Formule 1.

2.3.1 Hospodářská soutěž

V roce 1997 Evropská komise obdržela několik stížností týkajících se jednání FIA. Ta měla dle stěžovatelů zneužít svého dominantního postavení na trhu a vytlačit z něj svou konkurenci. O dva roky později došlo k zahájení formálního řízení, které bylo postaveno na porušení článků 81 a 82 Smlouvy o založení Evropského společenství. Komise shledala v případě čtyři hlavní pochybení. Zaprvé, FIA jako objekt s regulační převahou nad motoristickým sportem v Evropě stojí za vydáváním licencí závodníkům, majitelům tratí, výrobcům vozidel a organizátorům. Pokud by dali přednost jiným závodům než těm pod hlavičkou FIA, hrozilo by jim odebrání licence. Zadruhé, měla FIA svou moc zneužít k likvidaci konkurenčních sérií závodů, konkrétně se jednalo o sérii GTR. Za třetí, FIA zneužila svého postavení k získání výhradního vlastnictví vysílacích práv k mezinárodním motoristickým akcím a začtvrté, mělo dojít k omezení trhu ve prospěch Formule 1.⁷¹

Prezident FIA Max Moseley a výkonný ředitel FOA Bernie Ecclestone se k prohlášení Evropské komise vyjádřili v únoru 2000. Závěry Evropské komise přijali poněkud vlažně, nicméně v dubnu předložili několik návrhů, které měly situaci vyřešit. FIA novými pravidly, která vešla v platnost s rokem 2001, posílila pozice organizátorů, majitelů okruhů, a i samotných závodníků. Zároveň se zavázala, že nebude protěžovat žádný ze závodů, jehož je pořadatelem, a to ani Formuli 1. FIA rovněž uvedla, že každá další přijatá změna bude řádně odůvodněna a rozhodnutí FIA budou napadnutelná jak v rámci vnitřní struktury FIA, tak i externě.⁷² Právo bránit se proti rozhodnutím FIA je zakotveno v pravidlech FIA. Každý, na koho se takové

⁶⁹ Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie čl. 101 a 102, 2012 O. J. C 326/13.

⁷⁰ STEHLÍK, Václav, HAMUEÁK, Ondrej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017, s 330.

⁷¹ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 135.

⁷² Tamtéž, 136–137 s.

rozhodnutí bude vztahovat, je může napadnout.⁷³ Mezinárodní sportovní řád požaduje, aby každá národní sportovní autorita měla k dispozici národní soud, který je na dané autoritě nezávislý.⁷⁴ Odvolání je podáno sportovní autoritě, která zaštituje danou sportovní událost. Odvolání musí být podáno písemně, a to do hodiny od zveřejnění rozhodnutí.⁷⁵ Odvolání může být národní sportovní autoritou dále postoupeno Mezinárodnímu odvolacímu soudu (International Court of Appeal, ICA), který byl vytvořen FIA, ale je na ní zcela nezávislý. ICA je nejvyšším odvolacím orgánem motorsportu a skládá se z 36 soudců. V případech souvisejících s Mistrovstvím světa Formule 1 se nekoná slyšení před národním soudem, pro věc je příslušný ICA. Pro posouzení případu mohou být soudci vybráni jak ze seznamu soudců ICA, tak i ze seznamu soudců vybraných týmy Formule 1.⁷⁶

Co se týče vysílacích práv, délka smluv s televizními stanicemi byla zkrácena a bylo odstraněno ustanovení, které umožnilo stanice pokutovat, pokud by vysílaly něco, co by mohlo být považováno za hrozbu pro Formuli 1.⁷⁷ Vysílací práva k Formuli 1 FIA prodala FOA, a to na sto let. Po uplynutí této doby, budou zpět navrácena FIA. Zájem FIA bude po tuto dobu zastoupen nezávislou třetí stranou, která nebude do komerčního využití Formule 1 nijak zasahovat.⁷⁸

V červnu téhož roku se k přijatým změnám vyjádřila i Evropská komise. Její hodnocení bylo více než pozitivní, a jelikož po zveřejnění tohoto vyjádření nebyla vznesena žádná další stížnost, bylo vyšetřování v říjnu 2001 oficiálně uzavřeno.⁷⁹

V roce 2009 obdržela Evropská komise další stížnost na chování FIA. Stížnost se nijak netýkala předchozího projednávaného případu. Firma BRV měla za to, že FIA přijetím pravidel, která zakazovala použití rotačních ventilů v závodech, porušila články 101 a 102 SFEU. Přijaté ustanovení mělo totiž účelově znemožnit dlouholetý vývoj závodního automobilu firem BRV a Mercedes Ilmor. Zároveň ustanovení znemožnilo jakoukoliv soutěž mezi výrobcí motorů. Prostor pro případný vývoj a inovaci byl díky tomuto značně omezen.⁸⁰

⁷³ Commission Notice, 2001 O. J. C 169/03.

⁷⁴ Motorsport UK. *National Court* [online]. Motorsport UK, [cit. 2 března 2019]. Dostupné na <<https://www.motorsportuk.org/The-Sport/National-Court/National-Court>>.

⁷⁵ FIA. *International sporting code and appendices* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 15. prosince 2017 [cit. 2. března 2019]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/123>>.

⁷⁶ FIA. *International Court of Appeal* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 2019 [cit. 2. března 2019]. Dostupné na <<https://www.fia.com/international-court-appeal>>.

⁷⁷ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 136–137.

⁷⁸ Commission closes its investigation into Formula One and other motor sports, IP/01/1523, Press release, 2001.

⁷⁹ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s 136–137.

⁸⁰ Tamtéž.

FIA na stížnost reagovala prohlášením, že tak učinila pro zvýšení bezpečnosti jezdců, jelikož v nedávné době došlo k několika závažným incidentům.⁸¹

Po pečlivém posouzení předložených skutkových a právních skutečností Evropská komise konstatovala, že Evropská unie nemá další zájem na vyšetřování případu. Nakonec byla stížnost zamítnuta v souladu s článkem 7 odst. 2 nařízení Evropské komise (ES) 773/2004.⁸² Zamítnutí jedné technologie má dle názoru Evropské komise přinejmenším velmi omezený dopad na fungování vnitřního trhu. Zároveň tvrzení, že by FIA jednáním s výrobcí motorů nějak znemožňovala představení nových technologií v motorsportu, a tím ovlivnila vnitřní trh, se ukázala jako nepodložená. Pozdější prokázání porušení článků 101 a 102 se ukázalo jako nepravděpodobné.⁸³

V nedávné době se objevilo volání po dalším hloubkovém šetření Formule 1 a to v souvislosti s přerozdělováním peněz z kolektivního prodeje mediálních práv. Orgány Formule 1 údajně zneužívají svého dominantního postavení na trhu tím, že uzavírají s týmy nepříznivé smlouvy, a to zejména s těmi menšími. Dále měly vytvořit s vybranými týmy kartel. Týmy, které byly součástí kartelu, pak měly dostávat větší sumu peněz z prodeje než týmy mimo kartel.⁸⁴

Mezi týmy je přerozděleno 65 % výdělků z prodeje mediálních práv a zbytek jde držitelům těchto práv. S ohledem na to, že peníze do Formule 1 přitékají hlavně díky sportovním výkonům jezdců, je nesmyslné a nepřipustné, aby jich většina plynula ve prospěch majitele těchto práv. Stejně nepřipustné je, aby 15 % ze společných příjmů bylo přerozdělováno v rámci tzv. „heritage payments“. Heritage payments zvýhodňují týmy, které jsou ve Formuli 1 delší dobu a mají tak stabilní fanouškovskou základnu. Tým s největší fanouškovskou základnou by měl obdržet největší podíl, protože přitahuje více diváků a tím maximalizuje profit.⁸⁵

Vše výše uvedené tvoří nepříznivou situaci pro menší týmy, které se mohou potýkat s nedostatkem peněz a tím pádem hrozí i jejich vyloučení ze soutěže a vůbec celkový systém přerozdělování je nerovnovážně nastaven. Nejstarší tým ve Formuli 1, Scuderia Ferrari, není nejvíce výdělečným týmem, jak bychom mohli očekávat a stejně tak nemusí být ani tým vítěze šampionátu.⁸⁶

Otázkou však zůstává, jestli existuje lepší „spravedlivější“ řešení a zdali je tato situace dostatečným důvodem pro šetření ze strany Evropské komise.

⁸¹ BRV, COMP/39732, Commission decision, [2011], s. 2–4.

⁸² Tamtéž, s. 2.

⁸³ PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. s. 7.

⁸⁴ BUDZINSKI, Oliver, MÜLLER-KOCK, Anika. Is the Revenue Allocation Scheme of Formula One Motor Racing a Case for European Competition policy? *Contemporary Economic Policy*, 2018, roč. 36, č. 1, s. 215–233.

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Tamtéž.

2.3.2 Tabáková reklama

Článek 13 Směrnice o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání⁸⁷ stanovil zákaz reklamy na tabákové výrobky v televizi. V případě sportu se však toto ustanovení projevilo jako neúčinné, protože ačkoli nebyla během programu vysílána žádná reklama na tabák, zejména v motoristickém sportu, a tedy i ve Formuli 1, se reklamy objevovaly například na závodním okruhu, vozidlech, ale i kombinézách jezdců. V roce 2003 vstoupila v platnost tzv. Směrnice o reklamě na tabákové výrobky a sponzorství 98/43/EC, která zákaz reklamy rozšířila na všechny formy inzerce a propagace. Zároveň zakázala i sponzorství firem vyrábějících tabákové výrobky.⁸⁸

FIA okamžitě v reakci na přijatou směrnici ze seriálu vyřadila Velkou cenu Belgie a zbytek evropských cen, byl odježděn jen díky přijatému kompromisu, kdy byly názvy výrobků buď překryty anebo nahrazeny jinými slovy. Moseley připustil, že by se Velké ceny do budoucna mohly z Evropy přesunout např. na východ.⁸⁹

Z Formule 1 tak musel odejít dlouholetý sponzor Scuderia Ferrari Marlboro. Ferrari v souladu s Evropskou směrnicí odstranilo veškerou reklamu této společnosti, ale i tak se nevyhnula nařčení z porušení směrnice a to opakovanému. V Británii vznikla iniciativa, která žádala britskou a španělskou vládu, aby prošetřila možnou propagaci značky Marlboro ve stáji Ferrari a na jejích propagačních výrobcích. Dle jejich názoru část zbarvení automobilu, a dokonce i pro Ferrari tolik typická červená barva nápadně připomínají logo značky Marlboro. Ono zmíněné zbarvení části automobilu odkazuje na čárový kód, který byl umístěn na krytu motoru. Ferrari údajnou spekulaci o skrytém logotypu Marlboro odmítlo s tím, že nemůže jít o reklamu svědčící značce Marlboro, protože se čárový kód neustále mění, a to i například v průběhu sezóny. Jakákoli asociace červené barvy s firmou je také zcela zcestná. Barva se na italských vozech objevuje už od počátku 20. století a je vnímána jako tradice, nikoliv jako vyjádření vděku sponzorovi, či později jako skrytá reklama.⁹⁰ V květnu roku 2010 Ferrari čárový kód ze svých vozů odstranilo a nahradilo jej logem Scuderie Ferrari. Z obavy, že by i to mohlo připomínat krabičku cigaret, se vedení znovu rozhodlo pro změnu. Od roku 2018 se na kryt motoru opět vrátila firma Philip Morris, výrobce tabákových výrobků Marlboro, ale tentokrát ve formě

⁸⁷ Směrnice 89/552/EHS Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, 1989, O. J. L 298.

⁸⁸ SCHEUER, Alexander, STROTHMANN, Peter. Sport as Reflected in European Media Law. *Media Law & Policy*, 2004, roč. 14, č. 1, s. 48.

⁸⁹ KÁNINSKÝ, Josef. *Seriál F1 tíží zákaz tabákové reklamy* [online]. Marketing & Media, 6. března 2003 [cit. 1. března 2019]. Dostupné na <<https://mam.cz/c1-12431720-serial-f1-tizi-zakaz-tabakove-reklamy>>.

⁹⁰ PASTOREK, Jan. *Ferrari se brání: Čárový kód není tabáková reklama*. [online]. F1sport, 30. dubna 2010 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ferrari-se-brani-carovy-kod-neni-tabakova-reklama>>.

projektu Mission Winnow, který nemá s tabákovým průmyslem nic společného. Je zaměřen na inovaci a výzkumu pro lepší budoucnost.⁹¹

Zákaz tabákové reklamy se však nedotkl pouze Ferrari, ale například i týmu McLaren, který měl cigarety West přímo v názvu, nebo týmu B.A.R. (British American Racing, nyní Mercedes-AMG Petronas Motorsport), který úzce spolupracoval s firmou British American Tobacco.⁹² V únoru 2019 se objevila zpráva, že chce McLaren uzavřít smlouvu s British American Tobacco po vzoru Scuderia Ferrari – Philip Morris s iniciativou Mission Winnow. Reklama na vozech McLaren by měla být propagací elektronických cigaret Vype a Vuse, jakožto zdravější alternativou ke kouření.⁹³

2.3.3 Média

Evropská unie má zřízen Úřad pro duševní vlastnictví, dříve Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (OHIM), který se stará o ochranné známky přihlášené v Evropské unii.⁹⁴ Ochranná známka slouží k odlišení výrobků a služeb jednoho podnikatele od druhého. Je součástí duševního vlastnictví podnikatele a má vliv na jeho úspěch. Registrace známky u Úřadu pro duševní vlastnictví je platná pro všechny státy EU.⁹⁵

Úřad pro duševní vlastnictví má ochranné známky nejen registrovat, ale i chránit. Firma Formula One Licensing BV, divize společnosti Formula One Group, si však myslela, že OHIM dovolilo zneužití její ochranné známky, požadovala odškodné, zrušení závadné známky a celou věc dohnala až k Tribunálu Evropské unie.⁹⁶

Společnost Racing – Live SAS podala v roce 2004 přihlášku ochranné známky „F1 – Racing“. Ochranná známka byla zapsána pro knihy, brožury a časopisy týkající se Formule 1. S tím, ale nesouhlasila již zmíněná Formula One Licensing BV, která se domnívala, že by nově přihlášená známka mohla být zaměňována se známkami, které již ona zaregistrovala v letech 1999–2001. Námitkové oddělení OHIM v říjnu 2007 konstatovalo, že existuje podobnost nebo totožnost mezi výrobky a službami, na které se dotčené ochranné známky vztahují, a tudíž

⁹¹KUBALA, Petr. *Ferrari oddělilo zrno od plev. Představilo nové zbarvení.* [online]. F1sport, 4. října 2018 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ferrari-oddelilo-zrno-od-plev-predstavilo-nove-zbarveni>>.

⁹²KÁNINSKÝ, Josef. *F1 je bez tabákové reklamy.* [online]. Hospodářské noviny, 1. srpna 2005 [cit. 23. února 2019]. Dostupné na <<https://archiv.ihned.cz/c1-16573910-f1-je-bez-tabakove-reklamy>>.

⁹³MURPHY, Luke. *Exploiting a loophole? McLaren announces partnership with British American Tobacco.* [online]. Motorsport.com, 11. února 2019 [cit. 23. února 2019]. Dostupné na <<https://www.motorsport.com/f1/news/exploiting-a-loophole-mclaren-announces-partnership-with-british-american-tobacco-66914/3223442/>>.

⁹⁴DELMAR, Kristýna. *Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu mění název* [online]. Frank Bold Advokáti, 2. února 2016 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fbadvokati.cz/cs/clanky/367-urad-pro-harmonizaci-na-vnitrim-trhu-meni-nazev>>.

⁹⁵*Základní informace o ochranné známce* [online]. EUIPO, 27. března 2017 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://euipo.europa.eu/ohimportal/cs/trade-marks-basics>>.

⁹⁶Rozsudek Tribunálu: Rozsudek ze dne 17. února 2011, *Formula One Licensing BV v Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu*, T-10/09.

existuje i nebezpečí záměny. V prosinci 2007 podala společnost Racing – Live SAS, proti rozhodnutí námitkového oddělení k OHIM odvolání. Rozhodnutí bylo odvolacím senátem zrušeno. Senát se domníval, že jak laická, tak odborná veřejnost chápe označení „F1“ jako druhové označení závodů a druhu automobilů, nikoliv jako specifickou společnost. Navíc logotyp společnosti Racing – Live SAS se lišil od těch přihlášených firmou Formula One Licensing BV, tudíž se nelze domnívat, že by mohlo dojít k záměně. Formula One Licensing BV se ale nechtěla tak snadno vzdát a podala žalobu až k Tribunálu Evropské unie. Ten však pouze potvrdil rozhodnutí odvolacího senátu, které podložil vlastním výzkumem veřejného mínění v Německu.⁹⁷

2.4 Jiné dopady

Formule 1 nevyvíjí pouze ekonomické aktivity. Dlouhodobě se například snaží o posun v oblasti bezpečnosti jezdců a závodních okruhů a Evropská unie rovněž podporuje snahy o inovaci, například v oblasti životního prostředí.

2.4.1 Životní prostředí

V roce 2001 Evropská unie přijala nařízení, umožňující jak veřejným, tak i soukromým organizacím začlenění do Systému ekologického řízení a auditu (EMAS).⁹⁸ Hlavním účelem EMAS je pomoci jednotlivým organizacím identifikovat jaký dopad mají jejich akce na životní prostředí, aby mohl být vytvořen plán a podniknuty kroky ke snížení negativního dopadu tohoto vlivu.⁹⁹

Součástí EMAS jsou například i okruhy Formule 1 – německý Nürburgring a italská Monza. Německý Nürburgring se do projektu zapojil s vidinou snížení odpadu a monitorování hluku.¹⁰⁰

2.5 Současné otázky

Evropská legislativa se stejně jako Formule 1 rychle vyvíjí. Lze tedy předpokládat, že i v budoucnu na sebe budou narážet. V této kapitole si uvedeme několik příkladů návrhů evropské legislativy, které matou nejenom vysoké představitele FIA a Formule 1.

⁹⁷ Rozsudek Tribunálu: Rozsudek ze dne 17. února 2011, *Formula One Licensing BV v Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu*, T-10/09.

⁹⁸ Commission Staff Working Document accompanying document, *The EU and Sport: Background and Context*, SEC (2007) 935 (July 2007).

⁹⁹ *EMAS and sporting events* [online]. LVPA, 2006 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <http://www.lvpa.lv/uploaded_files/EMAS%20and%20sporting%20events%202006.pdf>.

¹⁰⁰ Tamtéž.

2.5.1 Diskutovaná právní úprava

Po zákazu reklamy na tabák se objevil tlak na zákaz reklamy na alkohol. Základem přijetí zákazu reklamy na tabák byla ochrana veřejného zdraví. Alkohol se z tohoto pohledu nijak neliší od cigaret. Jeho konzumace způsobuje zdravotní rizika a představuje i určité nebezpečí pro okolí. Směrnice o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání¹⁰¹ danou oblast už rámcově upravila. Reklama na alkoholické nápoje nesmí alkohol zobrazovat jako pozitivní věc (přispívá ke společenskému či sexuálnímu úspěchu), nesmí útočit na abstinenci či zdrženlivost a v neposlední řadě nesmí být spojována s řízením vozidla. Některým se však pravidla zdají velmi stručná a neefektivní – volají po úplném zákazu reklamy.¹⁰²

Závody Formule 1 se pořádají po celém světě, je tedy velmi přízrůbivá, co se týče speciálních vnitrostátních pravidel. V arabských zemích je zákaz reklamy na alkohol běžnou záležitostí. Týmy proto reklamy „závadných“ sponzorů na tyto závody odstraňují. Výjimkou je nápis Singha na vozech Red Bull, kdy společnost nejenže vyrábí alkohol, ale i deštníky. O tom, že se nevyplatí zákaz nerespektovat, se v sezóně 2012 přesvědčil tým Force India, který byl sponzorován společností vyrábějící whisky. Televize je nenatáčela.¹⁰³

FIA v roce 2014 obdržela dopis od European Alcohol Policy Aliance (Eurocare), kde byl požadován co nejrychlejší zákaz reklamy na alkoholické nápoje ve Formuli 1. Evropská komise se k problému zatím nijak nevyjádřila, ale už teď je jasné, že je Formule 1 s reklamou na alkohol blízko k prohřešku vůči evropské právní úpravě. Jde zejména o spojování alkoholu s řízením vozidel.¹⁰⁴ Eurocare navíc zdůrazňovala, že během Velké ceny Monaka byl divák vystaven reklamě na alkohol každých 5 sekund. FIA však prosby Eurocare nevyslyšela. Dle jejich názoru nemohou ovlivnit, kdo se stane sponzorem.¹⁰⁵

Pokud by Evropská komise v případě reklamy na alkohol postupovala stejně nekompromisně jako v případě reklamy na tabák, je jasné, že by na tom tratile především menší týmy, které by tak mohly přijít o velké sponzory. Jak je však možné vidět na příkladech Philip

¹⁰¹ Směrnice 89/552/EHS Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, 1989, O. J. L 298.

¹⁰² WINTER, Filip. *Podoby omezení reklamy alkoholu* [online]. epravo.cz, 5. prosince 2002 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/podoby-omezeni-reklamy-alkoholu-20191.html>>.

¹⁰³ BOHUSLAV, Tomáš. *Za absencí Force Indie na obrazovkách stojí zřejmě reklama na alkohol* [online]. F1sport.cz, 22. dubna 2012 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/za-absenci-force-indie-na-obrazovkach-stoji-zrejme-reklama-na-alkohol>>.

¹⁰⁴ KUBALA, Petr. *Síli tlak na zákaz reklamy na alkohol ve formuli 1* [online]. F1sport.cz, 13. listopadu 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/sili-tlak-na-zakaz-reklamy-na-alkohol-ve-formuli-1>>.

¹⁰⁵ Tamtéž.

Morris a British American Tobacco, kteří se vrátili zpět do Formule 1 díky změně firemní strategie, není vyloučeno, že se v případě reklamy na alkohol bude opakovat to samé.

Další úvaha Evropská komise spočívá v zavedení jednotného pojištění, a to pro veškerá vozidla. Závodní automobily by se tak staly účastníky silničního provozu. V praxi by tedy vozidla na soukromých závodních drahách či okruzích podléhala pojištění odpovědnosti za škodu třetím stranám.¹⁰⁶ Způsobená škoda na vozidle, by zároveň zakládala odpovědnost jezdce týmu. Odpovědnost by však mohla být ve smlouvě s jezdce omezena nebo dokonce i úplně vyloučena. V případě, že by nastal konflikt mezi jezdci, by však odpovědnost vyloučena být nemohla, tudíž by za škodu odpovídal tým jakožto zaměstnavatel jezdce. Evropská směrnice by de facto zařadila závodní vozy mezi povinné plátce pojištění motorových vozidel.¹⁰⁷

Pokud ve Formuli 1 dojde ke kolizi, nehledě na to, zda jde o škodu způsobenou úmyslně či nedbalostí, režim odpovědnosti se obvykle řídí podle práv místa, kde ke kolizi došlo. Okruhy nejsou součástí veřejných silnic, tudíž se na ně odpovědnost v oblasti silničního provozu většinou neuplatňuje. V případě silničních okruhů byla vytvořena speciální legislativa. Pojišťovny varují, že pojistit závodní auta by bylo velmi riskantní a zároveň by znamenalo hrozbu jak pro závody pořádané v Evropě, tak i pro ekonomiku zemí, kde mají týmy své sídlo, pokud by se jej v důsledku schválení legislativy rozhodly opustit.¹⁰⁸

2.5.2 Další otázky

Jedním z nejvíce skloňovaných témat posledních let je Brexit, tedy odchod Velké Británie z Evropské unie. Brexit byl odhlasován 23. června 2016. O možném vystoupení se však debatovalo již v devadesátých letech. Předpokládaný odchod Velké Británie z Evropské unie by se měl uskutečnit v říjnu 2019. Potom nastane tzv. přechodné období, kdy na území bude stále platit unijní právo, a to i nově přijaté. Jak dlouhé bude toto období, zatím nikdo neví. Brexit provází několik palčivých otázek, a to zejména v oblasti volného pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu. Premiérka Mayová dala totiž jasně najevo, že je proti setrvání v celní unii a jednotném evropském trhu.¹⁰⁹ Volný pohyb skončí, ale Theresa Mayová chce umožnit volný pohyb

¹⁰⁶ WOODING, David. *Formula One could be killed off by EU legislation that would make racing cars „subject to the rules of the road“* [online]. The Sun, 8. července 2018 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.thesun.co.uk/news/6723779/end-of-the-road-for-f1/>>.

¹⁰⁷ AKKERMANS, Bram. *Road traffic and other liability in Formula 1?* [online]. Maastricht European Private Law Institute, 6. září 2017 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.mepli.eu/2017/10/road-traffic-and-other-liability-in-formula-1/>>.

¹⁰⁸ Tamtéž.

¹⁰⁹ KUBÁTOVÁ, Eliška. *Co je Brexit a jaké bude mít dopady? 6 palčivých otázek k výsledkům britského referenda* [online]. info.cz, 8. března 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.info.cz/evropska-unie/eu-wiki/proced-jednani-o-odchodu-britanie-z-eu-drhnu-a-co-bude-po-roce-2019-6-palcivych-otazek-o-brexitu-25593.html>>.

vzdělaným a nadaným lidem. Občanům EU bude tedy nabízet studium, vstup bez turistických víz a dočasné pracovní smlouvy.¹¹⁰

Sedm z deseti týmů Formule 1 má své zázemí ve Velké Británii. S Brexitem se musí připravit na finanční důsledky nákupu dílů a logistických přesunů těchto částí dovnitř i ven z Evropské unie v průběhu sezóny. Claire Williamsová z Williams racing hodnotí Brexit ve směs pozitivně, jelikož si všimla, že odbyt jejich motorů je závislý na tom, jak je libra poměřována vůči euru. Formule 1 jako celek zatím nezaujala k Brexitu žádný postoj a je vysoce nepravděpodobné, že by FIA ve spojení s Brexitem podnikala nějaké kroky. Kromě finanční stránky je nutné, brát v potaz i otázku dostatečného počtu pracovníků. Na papíře to zatím vypadá, že by týmy neměly mít problém s pracovníky. Jezdci, inženýři, designéři, mechanici, ti všichni patří mezi nadané a vzdělané lidi, jenže jaká bude realita? Existuje riziko, že by tito lidé mohli dát přednost týmům se sídlem mimo Velkou Británii.¹¹¹

Nehledě na to, jak celý odchod Velké Británie z Evropské unie dopadne, jedno je jasné, FIA a Formule 1 budou muset unijní právo respektovat i nadále.¹¹²

Kromě Brexitu se Formule 1 potýká i se sankcemi proti Rusku. Ty, jsou výsledkem jednání Evropské unie v tzv. Ukrajinské krizi. Rusko využilo politické nestability země, protiprávně anektovalo Krym a ve východní části země se rozžula válka se separatisty, kteří byli podporováni z Moskvy.¹¹³ Na začátku konfliktu Evropská unie podnikala přípravy na červnový summit skupiny G8 v Soči. Přípravy na něj byly zastaveny a začalo se s přípravou omezujících opatření ke zmrazení a zajištění majetku osob, které byly odpovědné za zneužití ukrajinských státních prostředků. Po mimořádném zasedání hlav států a předsedů vlád zemí EU 6. března 2014 byl ke zmrazení majetku přidán ještě zákaz cestování ruských a krymských činitelů do zemí EU a pozastavení dvoustranných rozhovorů o vízových otázkách. Nakonec se přidaly i hospodářské sankce.¹¹⁴

Přijaté sankce se ve Formuli 1 projeví již v roce 2014 a to zejména u týmu Sauber. Ten musel přerušit jednání s ruskými sponzory. Sauber se dlouho potýkal s finančními problémy,

¹¹⁰ KOPECKÝ, Pavel. *Volný pohyb osob skončí. Británie zveřejnila detailní plán Brexitu* [online]. Deník.cz, 12. července 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <https://www.denik.cz/ze_sveta/volny-pohyb-osob-skonci-britanie-zverejnila-detailni-plan-brexitu-20180712.html>.

¹¹¹ KNOWLES, Amicie. *Brexit: Does it signify a crash for Formula 1?* [online]. Kingsley Napley, 21. března 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.kingsleynapley.co.uk/insights/blogs/brexit-blog/brexit-does-it-signify-a-crash-for-formula-1>>.

¹¹² WALKER, Kate. *Brexit, the European Union and Formula One* [online]. ESPN, 19. května 2016 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <http://www.espn.co.uk/f1/story/_/id/15548266/brexit-european-union-formula-one>.

¹¹³ *Události na Ukrajině v roce 2014* [online]. EURACTIV.cz, 20. února 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/linksdossier/vyvoj-aktualniho-deni-na-ukrajine-000101/>>.

¹¹⁴ *Časová osa – Omezující opatření EU v reakci na krizi na Ukrajině* [online]. Consilium, 17. září 2018 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/sanctions/ukraine-crisis/history-ukraine-crisis/>>.

kteřé měl vyřešit příchod ruského jezdce Sergeje Sirotkina a jeho sponzorů, ale v reakci na přijaté sankce z nich záhy vypadla banka SMP. V ohrožení se ocitla i sama Velká cena Ruska, která se měla jet v Soči.¹¹⁵ Vše ale dopadlo dobře a závod se uskutečnil. Formule 1 zaujímala postoj, že politika do sportu nepatří, to se ale změnilo s dokumentem Bernieho Ecclestonea, kde se motorsport zavázal uznat a respektovat lidská práva ve všech dvaceti místech konání. Co to v praxi znamená? Zřejmě politiku náležitě opatrnosti ještě předtím, než je podepsána smlouva s novým pořadatelem. Dokument přitom není ani tak reakcí na situaci na Ukrajině, ale kritiku, kterou Formule 1 sklídila za návrat do Bahrajnu po Arabském jaru.¹¹⁶

Velká cena Ruska je od kritického roku 2014 každoroční záležitostí, a tak se zdá, že je vše v pořádku, ale její konání nemusí mít v budoucnu zrovna pevný základ. Doba, po kterou mají být sankce uvaleny, se neustále prodlužuje a Evropská unie přitvrzuje. Objevují se i spekulace o uvalení sankcí na sportovní a kulturní akce. Jakým způsobem by se ale taková opatření prosazovala? Evropská unie nemůže Rusku zakázat závod pořádat, stejně tak Bernie Ecclestone Velkou cenu nezruší, Formule 1 by přišla o spoustu peněz. Jediný způsob, který se ukazuje jako proveditelný je využití sídel týmů – všechny jsou situovány v Evropě. Týmy by mohly být považovány za exportéry, které do Ruska vyvázejí nežádoucí zboží. Jestli k přijetí takových opatření však dojde, zatím není jasné.¹¹⁷

¹¹⁵ KUBALA, Petr. *Sauber: Kvůli krizi na Ukrajině přicházíme o sponzory* [online]. F1sport.cz, 10. září 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/sauber-kvuli-krizi-na-ukrajine-prichazime-o-sponzory>>.

¹¹⁶ KUBALA, Petr. *Ecclestone má novou strategii, F1 bude respektovat lidská práva* [online]. F1sport.cz, 16. dubna 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ecclestone-ma-novou-strategii-f1-bude-respektovat-lidska-prava>>.

¹¹⁷ KUBALA, Petr. *Zakáže EU Velkou cenu Ruska?* [online]. F1sport.cz, 3. září 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/zakaze-eu-velkou-cenu-ruska>>.

Závěr

Vztah Evropské unie a sportu prodělal v posledních třiceti letech podstatný vývoj. Zprvu váhavý postoj se změnil ve stabilní spolupráci Evropské unie se sportovními organizacemi a došlo dokonce k vytvoření sportovní politiky EU. Tato politika dopadá zejména na ekonomické aktivity sportu a zasáhla Formuli 1 v několika dílčích oblastech. Její působení se však nedá považovat za negativní, i když Mezinárodní automobilová federace (FIA), by na to mohla mít jiný názor.

Nechvalně proslulé šetření praktik uplatňovaných ve Formuli 1 v devadesátých letech¹¹⁸ odstartovalo radikální změny v této soutěži. FIA, která čelila obvinění z omezování hospodářské soutěže a zneužívání dominantního postavení na trhu přijala nová pravidla zvýhodňující zejména organizátory, týmy i samotné jezdce a sama se musela vzdát například vysílacích práv k šampionátu. Přestože se od té doby objevilo několik dalších žalob týkající se Formule 1 a jejího konání v rámci hospodářské soutěže, žádná z nich neměla na Formuli 1 tak významný dopad, jako vyšetřování, které Evropská komise podnikla roku 1997.

V souvislosti se zmíněným rozsáhlým šetřením Evropské komise došlo i k nucenému prodeji práv FIA Formula One Administration Ltd. (FOA). Evropská komise se v tomto případě zaměřila zejména na smlouvy uzavírané s televizními stanicemi. Byla upravena délka smluv a vyloučena ustanovení, která nebyla v souladu s hospodářskou soutěží. Evropská unie má v oblasti médií velmi komplexní právní úpravu a nejenom to. Důležité je i působení Úřadu pro duševní vlastnictví, které mimo jiné chrání i známky registrované Formulí 1, a to v rámci celé Evropské unie, aniž by byla jejich registrace nutná v každém z členských států zvlášť.

Formule 1 se dotklo i působení Evropské unie v oblasti životního prostředí. Její působení by se opět dalo vyložit kladně. K jejich střetu došlo v rámci EMAS. Projektu, který podněcuje pořadatele sportovních akcí, aby brali v potaz dopad těchto akcí na životní prostředí a snažili se o co nejmenší dopad.

Co se týče zákazu reklamy na tabák a sankcí přijatých proti Rusku, je těžké posoudit, jakou povahu tento vliv má. V obou případech Evropská unie sleduje veřejný zájem. V případě zákazu reklamy na tabák se jedná o veřejné zdraví a v případě sankcí proti Rusku je řeč o lidských právech. Bylo však přijetí Evropské úpravy doopravdy nutné? Ukázala se regulace jako účinná? Klesl počet kuřáků a pomůže navrhovaný zákaz reklamy na alkohol snížit konzumaci alkoholu? Zmírnily přijaté sankce nějakým způsobem situaci na Ukrajině? O tom by se dalo polemizovat.

¹¹⁸ Commission Notice, 2001 O. J. C 169/03.

Pro Formuli 1 to znamenalo jen ztráty. Ztráty sponzorů, které menší týmy, ale i okruhy dostaly do problémů a přijde-li zákaz reklamy na alkohol, bude hůř. Jakým způsobem bude Formule 1 hledat velké sponzory, když dva z největších budou mimo hru?

Dopady Brexitu jsou zatím velkým otazníkem a jen čas ukáže, jakým způsobem odchod Velké Británie z EU soutěž ovlivní. Byla by však velká škoda, kdybychom přišli o okruh v Silverstone, a tak nelze než doufat, že jeho dopady budou co nejmenší.

Seznam použitých zdrojů

Bibliografie, odborné časopisy a sborníky

- NAFZIGER, James A. R. *A comparison of the European and North American models of sports organisation*. The International Sports Law Journal, 2008, č. 3/4, 100–107 s.
- PARRISH, Richard. *Sports Law and Policy in the European Union*. Manchester: Manchester University Press, 2003. 271 s.
- WEATHERILL, Stephen. *Fair Play Please: Recent Developments in the Application of EC Law to Sport*. Common Market Law Review, 2003, roč. 40, č. 1, 51–93 s.
- KEALY, Eoin. *It's Just Not Cricket: EU Competition Law and Its Application to Sporting Rules*. King's Student Law Review, 2010, roč. 2, č. 1, 87–102 s.
- SIEKMANN, Robert. *The Specificity of Sport: Sporting exceptions in EU Law*. *Zbornik Radova Pravnog Fakulteta Splitu*. 2012, 697–725 s.
- GÁBRIS, Tomáš. *The Specificity of Sports in the International and EU Law*. Annals Constantin Brancusi University Targu Jiu Jurisdictional Science series, 2010, č. 2, 169–200 s.
- MANNIX, Rob. *Morgan Stanley Answers Formula One Critics*. International Financial Law Review, 1999, roč. 18, č. 8, 11–14 s.
- SCHEUER, Alexander, STROTHMANN, Peter. *Sport as Reflected in European Media Law*. Media Law & Policy, 2004, roč. 14, č. 1, 6–54 s.
- JONES, Bruce. *Formule 1: nejnovější průvodce závoděním o velké ceny*. Praha: Svojtka a Vašut, 1997. 256 s.
- HAY-NICHOLLS, Adam. *Formule 1: úplný obrazový průvodce*. Praha: Mladá fronta, 2010. 192 s.
- PAVELKA, Robert. *Historie Formule 1: triumfy a tragédie*. Praha: Egmont ČR, 2004. 189 s.
- ČÍŽEK, Zdeněk. *Královská formule*. Praha: Nakladatelství dopravy a spojů, 1990. 209 s.
- VON BOGDANDY, Armin a kol. *The Exercise of Public Authority by International Institutions*. Springer, 2010. 1008 s.
- STEHLÍK, Václav, HAMULÁK, Ondřej, PETR, Michal. *Právo Evropské unie: Ústavní základy a vnitřní trh*. Praha: Leges, 2017, 356 s.
- BUDZINSKI, Oliver, MÜLLER-KOCK, Anika. *Is the Revenue Allocation Scheme of Formula One Motor Racing a Case for European Competition policy?* Contemporary Economic Policy, 2018, roč. 36, č. 1, 215–233 s.

Dokumenty Evropské unie

C-415/93 *Union royale belge des sociétés de football association a další v. Bosman a další*, ECLI:EU:C:1995:463.

Konsolidované znění Smlouvy o fungování Evropské unie, 2012 O. J. C 326/13.

C-36/74 *Walrave a Koch v. Association Union Cycliste Internationale a další*, ECLI:EU:C:1974:140.

C-176/96 *Lehtonen a Castors Braine*, ECLI:EU:C:2000:201.

C-325/08 *Olympique Lyonnais*, ECLI:EU:C:2010:143.

C-51/96 *Deliège*, ECLI:EU:C:2000:199.

C-33/74 *Van Binsbergen v. Bedrijfsvereniging voor de Metaalnijverheid* ECLI:EU:C: 1974:131.

C-13/76 *Dona v. Mantero*, ECLI:EU:1976:115.

The Helsinki report on sport. Report from the Commission to the European Council with a view to safeguarding current sport structures and maintaining the social function of sport within the Community Framework. COM (99) 644 final, 10 December 1999.

Commission Staff Working Document accompanying document, The EU and Sport: Background and Context, SEC (2007) 935 (July 2007).

Směrnice 2006/116/ES Evropského Parlamentu a Rady o době ochrany autorského práva a určitých práv s ním souvisejících, 2006, O.J. L 372/12.

Směrnice 2010/13/EU Evropského Parlamentu a Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb, 2010, O.J. L 95/1.

Commission decision No. 2003/778/EC (Joint selling of the commercial rights of the UEFA Champions League), 2003 O.J. L 291/25.

Commission Notice, 2001 O.J. C 169/03.

Commission closes its investigation into Formula One and other motor sports, IP/01/1523, Press release, 2001.

BRV, COMP/39732, Commission decision, [2011].

Směrnice 89/552/EHS Rady o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, 1989, O. J. L 298.

Rozsudek Tribunálu: Rozsudek ze dne 17. února 2011, *Formula One Licensing BV v Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu*, T-10/09.

Webové stránky

Federation Internationale de L'Automobile

FIA. *Presidency*. [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 2018 [cit. 26. března 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/presidency>>.

FIA. *International sporting code and appendices* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 15. prosince 2017 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/123>>.

FIA. *FIA Formula One World Championship* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 17. července 2018 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fia.com/regulation/category/110>>.

FIA. *International Court of Appeal* [online]. Federation Internationale de l'Automobile, 2019 [cit. 2. března 2019]. Dostupné na <<https://www.fia.com/international-court-appeal>>.

F1sport.cz

Kalendář F1 2018 [online]. F1sport.cz, 1. prosince 2017 [cit. 13. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/kalendar-f1-2018>>.

PASTOREK, Jan. *Ferrari se brání: Čarový kód není tabáková reklama*. [online]. F1sport, 30. dubna 2010 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ferrari-se-brani-carovy-kod-neni-tabakova-reklama>>.

KUBALA, Petr. *Ferrari oddělilo zrna od plev. Představilo nové zbarvení*. [online]. F1sport, 4. října 2018 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ferrari-oddelilo-zrno-od-plev-predstavilo-nove-zbarveni>>.

BOHUSLAV, Tomáš. *Za absencí Force Indie na obrazovkách stojí zřejmě reklama na alkohol* [online]. F1sport.cz, 22. dubna 2012 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/za-absenci-force-indie-na-obrazovkach-stoji-zrejme-reklama-na-alkohol>>.

KUBALA, Petr. *Sílí tlak na zákaz reklamy na alkohol ve formuli 1* [online]. F1sport.cz, 13. listopadu 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/sili-tlak-na-zakaz-reklamy-na-alkohol-ve-formuli-1>>.

KUBALA, Petr. *Tlak na zákaz reklamy na alkohol v F1 opět zesílil* [online]. F1sports.cz, 22. května 2015 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/tlak-na-zakaz-reklamy-na-alkohol-v-f1-opet-zesilil>>.

KUBALA, Petr. *Sauber: Kvůli krizi na Ukrajině přicházíme o sponzory* [online]. F1sport.cz, 10. září 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/sauber-kvuli-krizi-na-ukrajine-prichazime-o-sponzory>>.

KUBALA, Petr. *Ecclestone má novou strategii, F1 bude respektovat lidská práva* [online]. F1sport.cz, 16. dubna 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/ecclestone-ma-novou-strategii-f1-bude-respektovat-lidska-prava>>.

KUBALA, Petr. *Zakáže EU Velkou cenu Ruska?* [online]. F1sport.cz, 3. září 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://f1sport.auto.cz/clanek/zakaze-eu-velkou-cenu-ruska>>.

Ostatní

EU Sport Forum 2018 [online]. Sport, 2018 [cit. 4. března 2019]. Dostupné na <https://ec.europa.eu/sport/forum_en>.

GEERAERT, Arnout. *Limits to the Autonomy of sport: EU law* [online]. Play the Game, leden 2013 [cit. 14. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.playthegame.org/knowledge-bank/publications/aggis-limits-to-the-autonomy-of-sport-eu-law/9023e6c1-691a-4df1-a70d-a3bc00c5b7e0>>.

KŘÍŽ, Petr. *Seriál: Finanční oblédnutí za F1 – V. díl* [online]. Formule.cz, 17. prosince 2008 [cit. 13. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.formule.cz/clanek/12981-serial-financi-ohljednuti-za-f1-v-dil>>.

Motorsport UK. *National Court* [online]. Motorsport UK, [cit. 2 března 2019]. Dostupné na <<https://www.motorsportuk.org/The-Sport/National-Court/National-Court>>.

KÁNINSKÝ, Josef. *Seriál F1 tíží zákaz tabákové reklamy* [online]. Marketing & Media, 6. března 2003 [cit. 1. března 2019]. Dostupné na <<https://mam.cz/c1-12431720-serial-f1-tizi-zakaz-tabakove-reklamy>>.

KÁNINSKÝ, Josef. *F1 je bez tabákové reklamy*. [online]. Hospodářské noviny, 1. srpna 2005 [cit. 23. února 2019]. Dostupné na <<https://archiv.ihned.cz/c1-16573910-f1-je-bez-tabakove-reklamy>>.

MURPHY, Luke. *Exploiting a loophole? McLaren announces partnership with British American Tobacco*. [online]. Motorsport.com, 11. února 2019 [cit. 23. února 2019]. Dostupné na <<https://www.motorsport.com/f1/news/exploiting-a-loophole-mclaren-announces-partnership-with-british-american-tobacco-66914/3223442/>>.

DELMAR, Kristýna. *Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu mění název* [online]. Frank Bold Advokáti, 2. února 2016 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.fbadvokati.cz/cs/clanky/367-urad-pro-harmonizaci-na-vnitrnim-trhu-meni-nazev>>.

Základní informace o ochranné známce [online]. EUIPO, 27. března 2017 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://euipo.europa.eu/ohimportal/cs/trade-marks-basics>>.

EMAS and sporting events [online]. LVPA, 2006 [cit. 19. listopadu 2018]. Dostupné na <http://www.lvpa.lv/uploaded_files/EMAS%20and%20sporting%20events%202006.pdf>.

WINTER, Filip. *Podoby omezení reklamy alkoholu* [online]. epravo.cz, 5. prosince 2002 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.epravo.cz/top/clanky/podoby-omezeni-reklamy-alkoholu-20191.html>>.

WOODING, David. *Formula One could be killed off by EU legislation that would make racing cars „subject to the rules of the road“* [online]. The Sun, 8. července 2018 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.thesun.co.uk/news/6723779/end-of-the-road-for-f1/>>.

AKKERMANS, Bram. *Road traffic and other liability in Formula 1?* [online]. Maastricht European Private Law Institute, 6. září 2017 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<http://www.mepli.eu/2017/10/road-traffic-and-other-liability-in-formula-1/>>.

KUBÁTOVÁ, Eliška. *Co je Brexit a jaké bude mít dopady? 6 palčivých otázek k výsledkům britského referenda* [online]. info.cz, 8. března 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.info.cz/evropska-unie/eu-wiki/proc-jednani-o-odchodu-britanie-z-eu-drhnou-a-co-bude-po-roce-2019-6-palcivych-otazek-o-brexitu-25593.html>>.

KOPECKÝ, Pavel. *Volný pohyb osob skončí. Británie zveřejnila detailní plán Brexitu* [online]. Deník.cz, 12. července 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <https://www.denik.cz/ze_sвета/volny-pohyb-osob-skonci-britanie-zverejnila-detailni-plan-brexitu-20180712.html>.

KNOWLES, Amicie. *Brexit: Does it signify a crash for Formula 1?* [online]. Kingsley Napley, 21. března 2018 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.kingsleynapley.co.uk/insights/blogs/brexit-blog/brexit-does-it-signify-a-crash-for-formula-1>>.

WALKER, Kate. *Brexit, the European Union and Formula One* [online]. ESPN, 19. května 2016 [cit. 22. listopadu 2018]. Dostupné na <http://www.espn.co.uk/f1/story/_/id/15548266/brexit-european-union-formula-one>.

Události na Ukrajině v roce 2014 [online]. EURACTIV.cz, 20. února 2014 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://euractiv.cz/section/aktualne-v-eu/linksdossier/vyvoj-aktualniho-deni-na-ukrajine-000101/>>.

Časová osa – Omezující opatření EU v reakci na krizi na Ukrajině [online]. Consilium, 17. září 2018 [cit. 21. listopadu 2018]. Dostupné na <<https://www.consilium.europa.eu/cs/policies/sanctions/ukraine-crisis/history-ukraine-crisis/>>.

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá vlivem práva Evropské unie na soutěž Formule 1. Formálně je členěna do dvou hlavních kapitol. První kapitola má přiblížit vztah Evropské unie a sportu, jak se vyvíjel, jaký je přístup Evropské unie ke sportu a současný stav. Druhá kapitola se zabývá Mistrovstvím světa Formule 1, jeho zastřešující organizací – Mezinárodní automobilovou federací (FIA) a konkrétními případy vlivu práva Evropské unie na Formuli 1. Rozbor střetávání se dotýká například hospodářské soutěže, médií, životního prostředí či Brexitu.

Klíčová slova: Formule 1, F1, soutěž, Evropské právo, komunitární právo, sportovní právo, Evropská unie, EU, Mezinárodní automobilová federace, Fédération Internationale de l'Automobile, FIA

Abstract

This bachelor thesis deals with the influence of the European law on the Formula One World Championship. It is divided into two main chapters. The first chapter deals with the relationship between European Union and sport, its development, EU's approach to sport and its status. The second chapter takes a closer look on Formula One World Championship, its umbrella organization International Automobile Federation (FIA) and specific cases of influence of European law on Formula One. An analysis of conflicts concerns for example competition, media, environment or Brexit.

Key words: Formula One, F1, competition, European law, Community law, Sports law, European Union, EU, International Automobile Federation, Fédération Internationale de l'Automobile, FIA